

SLOVANSKA KNJIŽNICA
LJUBLJANA

B 686

odst. 7. v. 1949/1577

Pravilnik

za mestne zavode za onemogle.

§ 1.

»Mestni zavodi za onemogle« so zavetišča za ubožne in pomoči potrebne osebe, ki imajo v njih oskrbo za določen čas ali pa do smrti.

Mestni zavodi za onemogle so:

1. »Mestno zavetišče za onemogle« v Japljevi ulici št. 2,
2. hiša na Karlovski cesti št. 7,
3. hiša grofice Franje Stubenbergerjeve v Gradišču,
4. hiša Antona Černeta v Gradaški ul. št. 16,
5. hiša Marije Pohl - Planinškove v Gradaški ul.

§ 2.

Vse te zavode upravlja socialno politični urad potom referenta za upravo zavodov za onemogle po

določilih županovih, odnosno navodilih socijalno političnega odseka.

§ 3.

Nadzorstvo nad vsemi mestnimi zavodi za onemogle imata župan in socijalno politični odsek občinskega sveta.

§ 4.

Socijalno politični urad vodi v okvirju proračuna vse račune o dohodkih in izdatkih zavodov, predlaga tozadevna poročila socijalno političnemu odseku in vodi evidenco vseh oskrbovancev in stanovalcev. Župan kontrolira po svojem prevdanku potom knjigovodstva računsko poslovanje.

§ 5.

Socijalno politični urad skrbi za to, da imajo zavodi v zalogi vedno potrebno množino perila in obleke, ki ga dobivajo oskrbovanci začasno v uporabo.

Nakup raznih potrebščin za zavode do zneska 1000 Din izvršuje na predlog referenta načelnik socijalno političnega urada, vsa ostala naročila pa izvršuje socijalno politični odsek v okvirju prora-

čuna. Morebitna naročila, ki niso naznačena v proračunu, je predlagati v odobrenje občinskemu svetu. Vsak nameravani nakup naročila mora pred izvršitvijo odobriti župan.

§ 6.

Socijalno politični urad mora skrbeti za red v zavodu in je odgovoren za pravilno gospodarstvo. Voditi mora inventarni zapisnik o vseh premičninah, ki so last zavodov in knjige o vseh dohodkih morebitnih lastnih ekonomij v teh zavodih. Skrbeti mora za to, da dobivajo oskrbovaneci v okvirju proračuna dobro in primerno hrano. V to svrhu mora staviti socijalno političnemu odseku v sklepanje predloge glede množine na posameznega oskrbovanca pripadajočih živil in glede jedilnih listov.

Dalje skrbi socijalno politični urad za redno nabavo živil in drugih potrebščin, nadzoruje njih uporabo, skrbi za točno izvrševanje hišnega reda, za vzdrževanje poslopij in inventarja ter nadzoruje red, snago in prehrano oskrbovancev. O vseh tozadevnih nedostatkih mora referent za upravo zavodov poročati načelniku socijalno poli-

tičnega urada, ki je upravičen izvršiti ukrepe, določene v hišnem redu in staviti glede odprave morebitnih nedostatkov primerne predloge županu, oziroma političnemu odseku.

§ 7.

Stalno zdravniško službo in nadzorstvo v vseh zavodih opravlja zdravnik, ki ga določi župan izmed mestnih zdravnikov. Navodila in ukrepe zdravnikove izvršuje socialno politični urad.

§ 8.

Osebe, ki želijo biti sprejete v kak mestni zavod za onemogle, morajo vložiti tozadevne prošnje pri socialno političnem uradu mestnega magistrata, ki uvede vse potrebne poizvedbe in odredi uradno zdravniško preiskavo prosilca.

O vloženih prošnjah sklepa socialno politični odsek občinskega sveta v svoji ubožni seji, to je tedaj, kadar so vabljeni k dotični seji tudi ubožni očetje in mestni župniki. V nujnih slučajih sme odrediti tudi župan, vendar mora tudi tak sprejem naknadno odobriti socialno politični odsek.

§ 9.

Ta pravilnik stopi v veljavo z dnem, ko ga je odobril občinski svet mesta Ljubljane. Z njim se razveljavljajo vsi dosedanji pravilniki in predpisi.

Hišni red

za mestni zavod za onemogle v
Japljevi ulici št. 2.

---

§ 1.

Vsak na novo sprejeti oskrbovanec se mora zglasiti pri zavodovem referentu, ki mu določi mesto in ga vpiše v evidenčno knjigo.

§ 2.

Vsak na novo vstopivši oskrbovanec se mora pred odhodom na odkazani mu prostor okopati, preobleči in oddati svojo obleko v čiščenje. Za shranjevanje obleke se mu dodeli posebna omara.

§ 3.

Vsak oskrbovanec se mora vsaj enkrat tedensko popolnoma preobleči in vsakih 14 dni okopati.

§ 4.

Zavodov referent je odgovoren za red v zavodu in mora nadzirati vse poslovanje v zavodu. Oskrbovanci se morajo pokoravati vsem njegovim odredbam in v slučaju potrebe obračati na njega.

§ 5.

Vsak oskrbovanec se mora zjutraj ko vstane umiti in počesati lase. Preden leže spat, si mora na določenem prostoru očistiti čevlje in obleko ter jo zložiti na določeni prostor. Oskrbovanci smejo leči v posteljo šele potem, ko so odložili vso obleko razen srajce.

§ 6.

V vseh sobah mora vladati največja čistost in red. V to svrho določi zavodov referent v vsaki sobi po enega reditelja, ki skrbi za to, da se točno izvršuje hišni red. Če opazi oskrbovanec v postelji, na obleki, na telesu ali sploh v zavodu nesnago, je dolžan to takoj javiti strežnikom.

§ 7.

Sobe morajo biti večkrat na dan dobro prezračene in to pri vsakem

vremenu. Zračenje izvršujejo strežniki in so za to odgovorni. Ob času ko se sobe snažijo, jih morajo oskrbovanci zapustiti.

§ 8.

Nočne mizice se smejo uporabljati le za najpotrebnejše, ne pa za shranjevanje jedilne oprave, obleke, čevljev itd.

Nočne posode smejo imeti podnevi v sobi samo bolniki, vsi drugi oskrbovanci jih morajo osnažene spraviti zjutraj na določen prostor pred straniščem.

§ 9.

Vsaj vsak mesec je temeljito osnažiti vse postelje oskrbovancev in sicer tako, da se jih razloži, prezračí in po potrebi razkuži. Posebno pažnjo je posvetiti snažnosti postelj, v katerih trajno leže oslabei oskrbovanci.

§ 10.

Vsak oskrbovanec, čeprav sposoben za lahka opravila, si mora postlati vsak dan svojo posteljo in sicer pozimi najkasneje do 8. ure, poleti pa do 7. ure zjutraj. Vsi oskrbovanci, ki so zmožni za delo,

morajo vstajati poleti najkésneje ob 6. uri, pozimi pa ob 7. uri ter oditi na odkazano jim delo.

§ 11.

Za vse oskrbovance je zajutrek ob 7. uri, kosilo ob 12. uri in večerja ob 8. uri. Vsi oskrbovanci morajo biti točno ob tej uri pri razdelitvi hrane. Kdor pride brez tehtne opravičbe četrte ure pozneje, nima pravice zahtevati dotične hrane.

§ 12.

Oskrbovanci morajo opravljati dela, ki jim jih določi zavodov referent sporazumno z zdravnikom. Oskrbovanci smejo izjemoma izvrševati dela tudi izven zavoda pri zasebnikih, a to le z dovoljenjem socialno političnega urada.

§ 13.

Vsem oskrbovancem je najstrožje prepovedan vstop v gospodarska poslopja. Vsako poškodovanje vrta, pohišstva ali poslopja je kaznivo.

§ 14.

Najstrožje je prepovedano vsem oskrbovancem beračenje po mestu.

Oskrbovance, ki vzlic ponovnim opominom beračijo, se izključi iz zavoda. Tozadevni predlog stavi socialno politični urad v sklepanje socialno političnemu odseku.

§ 15.

V zavodu je najstrožje prepovedano razbijanje, preklinjanje, prepiranje ali prerekanje. Noben oskrbovavec ne sme imeti pri sebi psov ali mačk. Ob 9. uri zvečer mora vladati v zavodu popoln mir.

§ 16.

Oskrbovancem je najstrožje prepovedano pijančevanje. Oskrbovavec, ki vzlic opominom prihaja v zavod pijan, se najprej kaznuje s 3—10 dnevno prepovedjo izhoda iz zavoda, ako se pa to ponavlja, se mu stalno prepove izhod iz zavoda ali se ga pa celo izključi. Najstrožje je prepovedano prinašati v zavod alkoholne pijače.

Te kazni izreka načelnik socialno političnega urada, o odpustu iz zavoda pa odloča socialno politični odsek.

§ 17.

Kajenje je strogo prepovedano v spalnicah in bolniških sobah, pač

je pa to dovoljeno v zato določenih prostorih.

§ 18.

Najstrožje je prepovedano po tleh pljuvati. Za pljuvanje naj služijo samo pljuvalniki. Kdor bi kljub opominom pljuval po tleh, ga zavodov referent lahko kaznuje z 1—3 dnevno prepovedjo izhoda iz zavoda.

§ 19.

V zavodih je prepovedana vsaka hazardna igra.

§ 20.

Obiski v zavodu so dovoljeni samo od 10.—11. ure dopoldne in od 1. do 5. ure popoldne. Sumljivim osebam sme referent prepovedati vstop v zavod.

§ 21.

Izhod iz zavoda je načeloma prepovedan. Le v nujnih slučajih dovoljuje izhod referent za zavod v sporazumu z zdravnikom. Vsi oskrbovanci, ki gredo iz zavoda, se morajo vrniti v zimskih mesecih, t. j. od začetka septembra do konca marca do 5. ure in v letnih mesecih, t. j. od aprila do konca avgusta do 8. ure v zavod. Vrata zavoda mo-

rajo biti ob 8. uri zaklenjena. Oskrbovanci, ki ne izpolnjujejo teh predpisov, se v ponovnem slučaju kaznujejo.

§ 22.

Za bolnike so določene posebne sobe, v katerih se smejo nastaniti samo oni oskrbovanci, ki jih določi zdravnik.

§ 23.

Bolniki se morajo držati najstrožje zdravniških odredb.

§ 24.

Bolnikom se ne sme prinašati skrivaj jedil in pijače. Tozadevna dovoljenja sme izdajati le zdravnik.

§ 25.

Bolniki smejo sprejemati obiskovalce le z dovoljenjem zdravnika.

§ 26.

V bolniških sobah opravljajo strežniki službo podnevi in ponoči. Enako upravlja nočno nadzorstvo določeni strežnik tudi pri oskrbovancih.

§ 27.

Bolnikom predpisuje in določa hrano zdravnik.

§ 28.

Bolnike zdravi v zavodu le za to določeni zdravnik. Nihče ne sme klicati tujega zdravnika brez vednosti zavodovega zdravnika.

§ 29.

Vsi oskrbovanci morajo imeti nad zglavjem vsake postelje črno prepleskano tablico, na kateri je vpisano: a) ime oskrbovanca, b) dan sprejema, c) rojstno leto; pri bolnikih pa še: d) predpisi glede dijete, e) bolezen, f) druge zdravnikove opombe.

§ 30.

Oskrbovanci, ki vzlic ponovnim opominom kršijo hišni red, se kaznujejo: a) s 5—20 dnevno prepovedjo izhoda iz zavoda, b) v smislu § 12. dež. zak. z dne 29. avg. 1883. št. 17 z zaporom do 5 dni, c) s takojšnjo izključitvijo iz zavoda.

Bolniki se smejo kaznovati le z dovoljenjem zdravnika. Kazni izreka po prehodni preiskavi načelnik socialno političnega urada, le o odpustu odloča socialno politični odsek z županovo odobritvijo.

§ 31.

Oskrbovanci morajo vlagati vse pritožbe pri zavodovem referentu, le v nujnih slučajih pa pri načelniku socijalno političnega urada.

§ 32.

Ta hišni red stopi v veljavo, ko ga je odobril občinski svet.

V Ljubljani, dne 12. avgusta 1924.

Vladni komisar:

Dr. Ljudevit Perič.

Pravilnik

za podeljevanje podpor mestnim ubogim.

Splošne določbe.

§ 1.

Ubog v smislu tega pravilnika je, kdor ni zmožen s svojimi močmi in sredstvi sebi in svoji rodbini preskrbovati za življenje neizogibno potrebnih stvari in nima nobenega, ki bi bil po državljskem pravu ali po drugih zakonih dolžan ga preskrbovati ali podpirati.

§ 2.

Za mestne uboge, ki so pristojni v mesto Ljubljana, skrbi mestna občina ljubljanska. Glede onih, ki niso pristojni v mesto Ljubljana, se uporabljajo tozadevni zakonski predpisi, zlasti domovinski zakon z dne 3. dec. 1863. in zak. o uboštvu z dne 28. avg. 1893. veljaven za bivšo vojvodino Kranjsko. Mestna

občina skrbi za uboge s tem, da jim daje podpore v denarju ali blagu (moka, sladkor, premog, drva, obleka), v slučaju bolezni postrežbo, oskrbuje za preskrbo ubogih posebne ustanove ter uporablja vsa sredstva, ki zamorejo olajšati revnim slojem njihovo bedno stanje.

§ 3.

Podpore, do katerih imajo odrasli ubogi pravico, so: a) stalne in b) izredne.

§ 4.

Stalne podpore:

a) stalne podpore se podeljujejo odraslim ubogim, ki so več kakor 60 let stari,

b) ubogim, ki so vsled bolezni ali pohljenosti stalno nezmožni si kaj prislužiti.

§ 5.

Višino stalnih podpor predlaga od časa do časa socijalno politični odsek občinskemu svetu v odobritev.

§ 6.

Ubogi, ki nimajo ne svojcev, ne stalnega bivališča in ki so sicer

delanezmožni, se sprejmejo v mestno zavetišče za onemogle.

§ 7.

Osebe, ki so obubožale po lastni krivdi, n. pr. pijanci, delamržneži itd., smejo dobivati občinsko podporo le v taki obliki, da je ne morejo izrabljati v svoje lahkomiselne namene.

§ 8.

Izredne podpore.

Onim ubogim, ki so radi hipne bolezni, nezgode, ali drugega vzroka potrebni nujne pomoči, dovoljuje se izredna podpora.

Izredna podpora se izplačuje, ko se je ugotovil vzrok bede.

Izredne podpore dovoljuje ubožni oddelek socijalno političnega urada po lastni prevdarnosti, mora pa o izplačilih naknadno poročati v seji socijalno političnega odseka.

§ 9.

Brezplačno zdravljenje.

Ubogi bolniki imajo pravico do brezplačnega zdravljenja po mestnih zdravnikih in do brezplačnega dobivanja zdravil, kopelji, obvez in

drugih zdravstvenih potrebščin. Nakazila v to svrho izdaja ubožni oddelek socialno političnega urada ter mora o tem poročati socialno političnemu odseku.

§ 10.

Mestna obična mora pokopavati uboge, ki umrjejo v Ljubljani, na svoje stroške.

§ 11.

Postopanje pri podeljevanju podpor.

Kdor hoče dobiti stalno mesečno ubožno podporo, mora vložiti pri mestnem magistratu prošnjo. Ubožni oddelek socialno političnega urada odstopi prošnjo oskrbniku ubogih prosilčevega bivališča, ki mora dognati po potrebi na licu mesta njegove premoženjske in rodbinske razmere ter jih vpisati v priloženo vprašalno polo. Oskrbnik ubogih stavi predlog glede potrebe prosilca in odpošlje ves zbrin materijal mestnemu fizikatu, da prosilca zdravniško preišče ter izstavi tozadevno izpričevalo. Prošnjo vrne fizikat ubožnemu oddelku socialno političnega urada, o katerih poroča pri seji socialno političnega

odseka njegov načelnik. Oskrbnik ubogih sme staviti tudi lastne inicijativne predloge glede podpiranja ubogih, ki bivajo v njegovem okolišu.

Zastopnik socijalno političnega odseka se more o uboščevih razmerah po potrebi na lieu mesta prepričati.

Stalne podpore se izplačujejo na način, ki ga določi obč. svet.

§ 12.

Izguba podpore.

Podpiranec izgubi podporo ako se dožene, da je prestal biti ubog v smislu § 1. tega pravilnika.

O izgubi stalne podpore sklepa socijalno politični odsek na predlog ubožnega oddelka socijalno političnega urada.

Proti ukinitvi stalne podpore se sme pritožiti podpiranec na občinski svet.

§ 13.

Ta pravilnik stopi v veljavo ko ga odobri občinski svet ljubljanski.

Slovanska knjižnica

6K M

B 686

66009491577

COBISS •

Mestna knjižnica Ljubljana

Notranji pravilnik za podeljevanje podpor odraslim onemoglim je bil v javni seji obč. sveta dne 27. V. 1924. sprejet.

